

Retouradres: SBL, Postbus 992, 1000 AZ Amsterdam

Ministerie van Economische Zaken
Mw M. Molijn

Datum 27 juli 2011
Ons kenmerk 20110727

Onderwerp Opmerkingen n.a.v. consultatieronde regels met betrekking tot pandbeleningen

Geachte mevrouw Molijn,

Hieronder ontvangt u de opmerkingen van de Stadsbank van Lening van de gemeente Amsterdam naar aanleiding van uw voorstel van wet inhoudende de aanvulling van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met een nieuwe titel 2D (regels met betrekking tot pandbeleningen / wijziging pandhuisswet).

De aanpassing van de Pandhuisswet 1910 is in 2007 door de Kamer op de wetgevingsagenda geplaatst (inbreng Spekman). Daarbij zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- *Bescherming van de burger tegen woeker, helling en oplichting.*
- *Regulering in overeenstemming met bestaande regels voor lenen zonder onderpand of hypotheek.*
- *Bescherming van de burger ongeacht belening van panden bij een gemeentelijk of bij een particulier pandhuis.*
- *Toezicht en handhaving, waarbij aangetekend dat in de Pandhuisswet 1910 uitsluitend gemeentelijke Pandhuizen de verplichting hadden een bankreglement (door GS goedgekeurd) te hebben.*

De onderhavige aanpassingen hebben wij hieraan getoetst.

1) Artikel 7:134 BW

Artikel 134, tweede lid, lijkt strijdig met het beleid, waaraan de toelichting refereert, om vermindering van gelddruk na te streven. De regeldruk wordt voor een Pandhuis eerder vergroot omdat de bedrijfsvoering dusdanig moet worden aangepast waardoor administratieve lasten juist omhoog gaan. Het tweede lid, onder f, van artikel 134 spreekt over de pandbeleningsvergoeding per maand. De gemeentelijke Pandhuizen werken echter met dagrente. Het komt immers voor dat de beleentermijn korter dan een maand is. De Stadsbank van Lening geeft er derhalve de voorkeur aan om in de overeenkomst de dagrente op te nemen. Tot slot lijkt het bepaalde in artikel 134 onder g op problemen te stuiten omdat niet op voorhand is aan te geven hoe lang de feitelijke beleentermijn is. De

pandbelener kan immers het pand op elk moment binnen de beleentermijn ophalen.

Hoe ziet de wetgever de overeenkomst en de berekening voor zich als midden in de maand het pand wordt opgehaald?

2) Artikel 7:135 BW

- In de concept wettekst wordt een minimale beleentermijn van slechts 2 maanden voorgesteld. Binnen deze termijn kan de pandbelener zijn pand ophalen. Na deze termijn wordt het Pandhuis eigenaar van het pand en staat het deze vrij om het pand te verkopen. De minimale beleentermijn van twee maanden acht de Stadsbank van Lening erg kort voor pandbeleners die in geldhoud zitten. De gemeentelijke Pandhuizen in Nederland, maar ook die in België en Frankrijk, houden zich altijd aan een minimale beleentermijn van 6 maanden. Dit is een termijn die, uit de eeuwenlange ervaring van deze instellingen, als optimaal wordt ervaren voor de klant. Door de pandbelener minder tijd te geven om zijn of haar panden terug te halen zal dit op termijn leiden tot het afnemen van bezit bij de doelgroep. Dit doordat panden worden verkocht alvorens men voldoende geld vrij heeft kunnen maken om zijn of haar pand terug te halen of te verlenen. Daarom adviseert de Stadsbank van Lening u om een minimale beleentermijn van 6 maanden vast te stellen.

- De Stadsbank van Lening wil u nog waarschuwen voor het volgende. Aan de ene kant wordt er in het wetsvoorstel aan pandhuizen een maximale pandbeleningsvergoeding opgelegd om de pandbelener te beschermen tegen woekerrentes. Aan de andere kant wordt er een minimale beleentermijn van slechts 2 maanden opgelegd. Dit acht de Stadsbank van Lening tegenstrijdig. *Hieronder legt de Stadsbank van Lening uit waarom.*
Na het verloop van de beleentermijn verkrijgt het Pandhuis het eigendom van het pand. Het Pandhuis kan vervolgens alles met het pand doen wat het wil en is niet meer gebonden aan de voorgeschreven maximale beleningsvergoeding zoals in artikel 7:137 BW is vastgelegd. Dit betekent dat indien een Pandhuis de panden langer beschikbaar houdt voor de pandbelener (langer dan de overeengekomen beleentijd maar in ieder geval minimaal 2 maanden) het Pandhuis nog steeds additionele kosten en hoge (boete)rente in rekening kan brengen als de pandbelener het pand na de beleentermijn wil terugkopen. Op deze manier kan de wetgeving op een simpele wijze worden omzeild en blijven woekerrentes bestaan.
Deze problematiek kan echter deels worden ondervangen door in ieder geval de minimale beleentermijn van 2 maanden te verhogen naar 6 maanden.

3) Artikel 7:137 BW

In het wetsvoorstel is de maximale maandrente van 4,5% opgenomen in de formele wet. Logischer zou zijn om het exacte percentage in een lagere regeling (bijv. een Algemene Maatregel van Bestuur of een ministeriële regeling) op te

nemen. In dat geval kan beter worden geanticipeerd op toekomstige situaties. Op dit moment is de rentestand laag maar er kunnen zich uitzonderlijke situaties voordoen waarin de rente zo hoog is dat het in de wet vastgestelde percentage van 4,5% niet meer toereikend is en aangepast dient te worden.

4) Artikel 8 Pandhuiswet 1910

In artikel 8 lid 1 van de Pandhuiswet 1910 wordt duidelijk gesteld dat de meeropbrengst bij verkoop voor de pandgever (pandbelener) is. Een dergelijke regeling is niet in het nieuwe wetsvoorstel terug te vinden. Hieruit volgt dat een Pandhuis de keuze krijgt om de eventuele winst bij verkoop uit te keren aan de pandbelener of deze zelf te behouden. Naar verwachting gaan veel Pandhuizen er straks voor kiezen om de winst bij verkoop zelf te behouden. Dit betekent een verslechtering voor de consument en kan voor een ondernemer aanleiding zijn om een zo gering mogelijk bedrag te verstrekken. Dit om de winst bij verkoop te vergroten voor eigen voordeel. De verkoop zal namelijk veel winstgeverder zijn dan het bedrag aan rente dat men mis loopt. Hierdoor verkrijgt men zich ten koste van de financieel zwakkeren. Dit staat haaks op het doel van het wetsvoorstel die streeft naar de bescherming van de consument. De Stadsbank van Lening adviseert u ten sterkste om de regeling zoals in artikel 8 lid 1 van de Pandhuiswet is verwoord, te handhaven en op te nemen in de nieuwe wetgeving.

5) Artikel 11 Pandhuiswet 1910

Artikel 11, tweede lid, van de Pandhuiswet komt te vervallen. Een soortgelijke bepaling komt in het wetsvoorstel niet meer terug. De gemeentelijke Pandhuizen, waaronder de Stadsbank van Lening, verliezen daarmee een bepaling die de belangen van Pandhuizen beschermt, namelijk de terugbetaling van de beleensom en hetgeen ter zake van de belening is verschuldigd indien sprake is van een van diefstal afkomstig beleend pand. De Stadsbank van Lening hecht er waarde aan dat in het nieuwe wetsvoorstel een bepaling wordt opgenomen die de rechten van Pandhuizen, zoals hierboven beschreven, beoogt te beschermen.

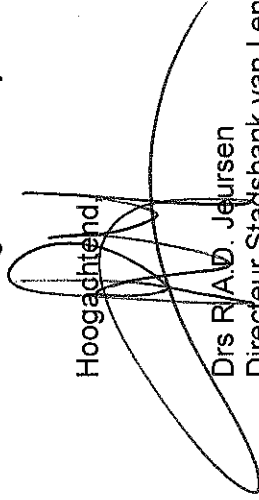
6) Memorie van Toelichting

- In de Memorie van Toelichting wordt gesproken over beleenvergoeding. De wet zelf spreekt van pandbeleningsvergoeding. Wij gaan er vanuit dat u hiermee hetzelfde bedoelt.
Graag verzoeken wij u in de Memorie van Toelichting te spreken over pandbeleningsvergoeding in plaats van beleenvergoeding. Dit vanwege uniformiteit en eventueel verwarring te voorkomen.
- Artikel 7:131BW
De verwijzing naar artikel 134 en 135 is onjuist.

Ten slotte zijn in de ogen van de Stadsbank van Lening de argumenten die u heeft aangedragen voor deze wetswijziging, zoals het dekken van kosten van ondernemers en het verminderen van de administratieve lasten niet sterk. De

Gemeentelijke pandhuizen kunnen ook kostendekkend werken tegen zelfs een lager tarief dan wordt voorgesteld terwijl winst op verkoop wordt uitbetaald aan de inbrenger. Verder zijn de administratieve lasten gering.

Hoogachtend

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned over the typed name and title.

Drs R.A.D. Jeurssen
Directeur Stadsbank van Lening